

LAKIALOITE 13/2013 vp

Laki kansanedustajien eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

Lakia kansanedustajien eläkkeestä ja sopeutumisrahasta (329/1967) muutettiin edellisen eduskunnan toimesta vuonna 2011 voimaantulleella lailla (150/2011), jonka perusteella kansanedustajien sopeutumiseläkejärjestelmä korvattiin erillisellä sopeutumisrahalla. Muutokset asetettiin koskemaan ensimmäistä kertaa vuoden 2011 eduskuntavaaleissa valituksi tulleita kansanedustajia. Lakimuutoksen myötä vuonna 2011 ensimmäistä kertaa eduskuntaan valituksi tulleet kansanedustajat eivät ole enää oikeutettuja saamaan sopeutumiseläkettä eläkeikään asti, vaan tämä on korvattu yhdestä kolmeen vuoteen kestäväällä sopeutumisrahalla. Sopeutumisrahan kesto ja taso on riippuvainen kansanedustajan valtiopäiväuran pituudesta. Kansanedustajien eläkkeitä ja sopeutumisrahaa koskevan lain 2 ja 6 §:ssä on löydettävissä säännökset kansanedustajan saaman etuuden määrästä. Jos edustaja on sopeutumisrahan päättyessä täyttänyt 59 vuotta, on sopeutumisrahaa mahdollista saada 65 vuoden iässä alkavaan vanhuseläkeikään asti. Tällöin sopeutumisrahan taso määräytyy niin ikään edustajan toimikauden pituuden mukaan. Vanhojen eläke- ja sopeutumisrahasäästösten piirissä oli vuoden 2009 lopussa 66 kansanedustajaa. Näiden henkilöiden nauttiman sopeutumiseläkkeen taso vaihteli vajaasta 2 000 eurosta jopa 4 000 euroon asti.

Julkisessa keskustelussa on asetettu kyseenalaiseksi ennen vuotta 2011 vaaleissa valituksi tulleiden kansanedustajien sopeutumiseläkkeiden korkea taso. Huomiota ovat herättäneet var-

sinkin ne entiset edustajat, joilla työuraa olisi vielä kymmeniä vuosia jäljellä, mutta jotka ovat olleet pitkiä aikoja sopeutumiseläkkeen varassa. Sopeutumiseläkettä nauttivat henkilöt tai sopeutumiseläkkeen jatkossa saavat henkilöt ovat korostetun etuoikeutetussa asemassa tavallisiin kansalaisiin ja myös ensimmäisen kerran vuonna 2011 vaaleissa valituksi tulleisiin kansanedustajiin nähden. Sopeutumisraha, johon vuonna 2011 valitut kansanedustajat ovat oikeutettuja, on tavallisen palkansaajan ansioturvaan nähden sen sijaan rajatun keston (1—3 vuotta) ja kansanedustajan palkkioon nähden kohtuullisen tasonsa (yhden kauden kansanedustajilla tällä hetkellä n. 1 774 euroa kuukaudessa) vuoksi asianmukainen. Kansalaisia tasa-arvoisesti kohtelevan yleisen eläkejärjestelmän uskottavuuden kannalta kansanedustajien sopeutumiseläkekäytäntö olisi kuitenkin syytä lopettaa. Nykyisissä oloissa, joissa työeläkejärjestelmä on suurien paineiden alla ja joissa taitetun indeksin sekä elinaikakertoimen kaltaiset laskentakäytännöt leikkaavat eläkeläisten ja etenkin nuorten ikäluokkien eläkkeitä, ei tiettyjen erityistahojen nauttimaan korkeaa ja vuosikausia kestäväää sopeutumiseläkettä voida pitää oikeutettuna. Ennen vuotta 2011 valituksi tulleet entiset ja nykyiset kansanedustajat olisi syytä saattaa siirtymäkauden jälkeen sopeutumisrahan piiriin kansalaisten poliittista järjestelmää kohtaan kokeman arvontunnon varmistamiseksi. Sopeutumiseläkkeen poistolla kansanedustuslaitoksemme antaisi vahvan esimerkin ja panostuksensa valtionta-

loudellisiin säästötalkoisiin sekä oma-aloitteisesti osoittaisi halunsa poistaa eläkkeitä koskevat epätasa-arvoisuudet kansalaisten väliltä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kansanedustajien eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään kansanedustajien eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annettuun lakiin (329/1967) lailla 832/2004 kumotun 2 a §:n tilalle uusi 2 a § seuraavasti:

2 a §

Tämän lain 2 §:n 1—3 momenttia ja 11 §:n 4 momenttia sovelletaan 1.1.2015 lähtien kaikkiin kansanedustajiin, jotka ovat tämän lain 1 §:n nojalla oikeutettuja saamaan eläkettä. Ennen lain 150/2011 voimaantuloa kansanedustajina toimineisiin henkilöihin sovellettu 2 §:n 2 moment-

tia ja 11 §:n 4 momenttia, sellaisina kuin ne olivat voimassa laeissa 541/1982 ja 1531/1993, ei enää tämän lain voimaantultua sovelleta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2015.

Helsingissä 21 päivänä maaliskuuta 2013

Vesa-Matti Saarakkala /ps
Olli Immonen /ps
Mika Niikko /ps
Juha Väättäin /ps
Pertti Virtanen /ps
Maria Tolppanen /ps
Juho Eerola /ps
Ritva Elomaa /ps
Teuvo Hakkarainen /ps
Osmo Kokko /ps
Martti Mölsä /ps
Kaj Turunen /ps
Anne Louhelainen /ps

Laila Koskela /ps
Arja Juvonen /ps
Johanna Jurva /ps
Kauko Tuupainen /ps
Pietari Jääskeläinen /ps
Lauri Heikkilä /ps
Jussi Niinistö /ps
Pirkko Mattila /ps
Pentti Kettunen /ps
Lea Mäkipää /ps
Tom Packalén /ps
Anssi Joutsenlahti /ps
Hanna Mäntylä /ps